

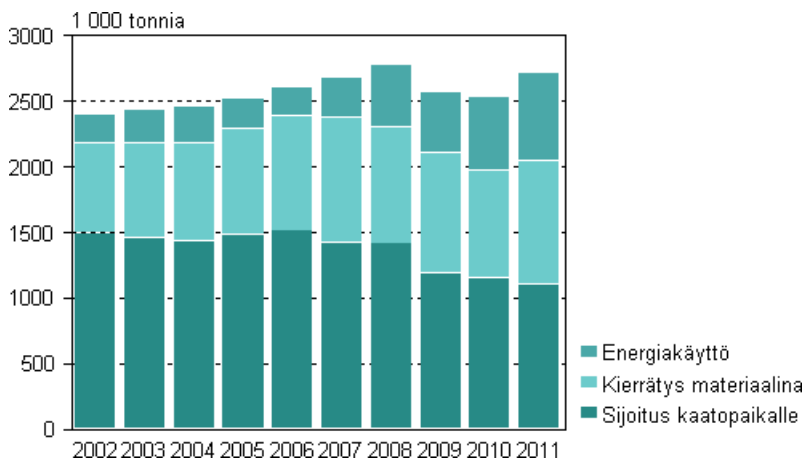
Jätetilasto 2011

Yhdyskuntajätteet

Kaatopaikoille yhä vähemmän yhdyskuntajätettä

Kaatopaikoille sijoitetun yhdyskuntajätteen määrä on vähentynyt jo viiden vuoden ajan. Vuonna 2011 kaatopaikoille vietiin yhteensä 1,1 miljoonaa tonnia jätettä, missä on laskua viiden vuoden takaisesta liki 30 prosenttia ja edellisvuodesta 4,2 prosenttia. Samalla kaatopaikkojen osuus jätteen käsittelystä laski viisi prosenttiyksikköä. Kaatopaikalle kuljetettiin yhdyskuntajätteitä noin 206 kiloa asukasta kohden. EU-maiden vastaava keskiarvo on 230 kiloa, mutta erot maiden kesken ovat suuret. Esimerkiksi Saksassa ja Ruotsissa kaatopaikkajätettä kertyy vain muutama kilo asukasta kohden.

Yhdyskuntajätteet käsittelytavoittain vuosina 2002–2011

Kotitalouksien halukkuus jätteiden lajitteluun on suuri. Esimerkiksi vastikään julkaistujen Kulutustutkimuksen tietojen mukaan yli 60 prosenttia kotitalouksista lajittelee säännöllisesti kartonkitölkit, kun viisi vuotta aiemmin osuus oli vain 35 prosenttia. Kierrätyksen eli jättemateriaalin hyödyntämisen ja erityisesti polton osuus yhdyskuntajätteiden käsittelyssä on viime vuosina merkittävästi vahvistunut. Kierrätys ei kuitenkaan ole ollut selkeällä kasvun uralla ainakaan sillä tavoin kuin kotitalouksien käyttäytymisestä voisi ennakoida. Kierrätyksen osuus jätteiden käsittelystä kohosi 2 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Yhdyskuntajätteiden polttomäärä on kasvanut kolminkertaiseksi viidessä vuodessa, mutta viime vuonna polton osuus käsittelystä nousi vain parin prosenttiyksikön verran.

Yhdyskuntajätteiden kokonaismäärä kohosi viime vuonna kolmen vuoden takaiselle tasolle eli 2,7 miljoonaan tonniin. Yhdyskuntien jätemäärät laskivat vuosina 2009-2010, mihin saattoi olla syynä kansantalouden silloinen notkahdus.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yhdyskuntajätteet vuonna 2011, tonnia 4

Laatuseloste: Jätetilasto.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yhdyskuntajätteet vuonna 2011, tonnia

	Jättemäärä	Käsittely		
		Kierrätys materiaalina	Energia- käyttö	Sijoitus kaatopaikalle
Sekajäte yhteensä	1 514 176	40 041	415 771	1 058 364
Erilliskerätyt yhteensä, josta	1 204 592	906 966	262 713	34 913
Paperi- ja kartonkijäte	363 643	356 440	7 178	25
Biojäte	362 764	333 102	24 721	4 941
Lasijäte	61 062	60 914	4	144
Metallijäte	14 417	14 396	20	1
Puujäte	83 951	6 822	76 210	919
Muovijäte	22 323	6 260	16 008	55
Sähkö- ja elektroniikkaromu	55 830	55 752	46	32
Muut ja erittelemättömät	240 602	73 280	138 526	28 796
Kaikki yhteensä	2 718 768	947 007	678 484	1 093 277

Laatuseloste: Jätetilasto

Relevanssi

Jätetilaston laatii Tilastokeskus. Se kuuluu Suomen viralliseen tilastoon (SVT) sekä Euroopan tilastojärjestelmään (ESS). Tilasto laaditaan EU:n jätetilastoasetuksen (EU 2150/2002) ja sen korjausten ja tarkennusten mukaisesti. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedon tuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu.

Jätetilastossa seurataan jätekertymien sekä jätteiden käsittelyn määriä ja näiden muutoksia. Tilasto kattaa kaikki jätteiden luokat ja jakeet kohdistettuna kansantalouden päätoimialoille ja kotitalouksiin. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja muiden sidosryhmien sekä tutkimuksen tarpeisiin. Aineisto kerätään yhtenevästi koko valtakunnan alueelta, pois lukien Ahvenanmaa, jonka tiedon toimittaa Ahvenanmaan tilastoviranomainen ÅSUB. Jätteiden kertymä ja käsittely tilastoidaan erikseen. Kertymä kertoo yhden vuoden aikana valtakunnan rajojen sisällä syntyneen jätteen määrän tuhansina tonneina. Käsittelyluvut kertovat jätteen hyödyntämisestä ja hävittämisestä käsittelytavan mukaan jaoteltuna. Jätetilaston taustaluokitteluna käytetään yleistä toimialaluokitusta. Jätteet luokitellaan tilastolainsäädännön mukaisen jäte- ja ongelmajäteluettelon sekä tilastollisen jäteluokituksen mukaan. Luokitukset ovat saatavilla osoitteessa <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/index.html>. Jätteen käsittelyä kuvaavia R ja D – koodeja käytetään direktiivin 2006/12/EY mukaisesti.

Menetelmäkuvaus

Tilastoaineistona käytetään pääosin ympäristöhallinnon VAHTI - valvonta- ja kuormitustietojärjestelmän tietoja, joita täydennetään Tilastokeskuksen kokoamalla tiedoilla. Täydentäviä tietoja saadaan muista tilastoista, valtion rekistereistä sekä mm. Työ- ja elinkeinoministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, alueellisten ympäristökeskusten, tutkimuslaitosten, käsittelylaitosten ja tuottajavastuuorganisaatioiden keräämistä tiedoista. Kansalliset tarpeet pyritään huomioimaan tilaston tuotannossa. Ensisijaisesti jätetilaston kehittymistä kuitenkin ohjaa eurooppalainen tilastolainsäädäntö ja siinä asetetut vaatimukset.

Tietojen tarkkuus ja oikeellisuus

Teollisuuden toimialojen osalta jätteen kertymistä ja käsittelyistä saadaan täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI -järjestelmästä. Tietojen tarkistamiseen käytetään Tilastokeskuksen keräämiä tuotantomäärätietoja. Muiden toimialojen ja kotitalouksien osalta jätekertymien määrittämiseen käytetään toimialakohtaisia raportteja tai malleihin perustuvia laskentamenetelmiä. Joissakin tapauksissa eri tietolähteiden tietoja joudutaan yhdistämään. Yhdyskuntajäte jaetaan teollisuuden, palvelusektorin ja kotitalouksien jätteiksi laskentamallin avulla paperi- ja pahvijätettä lukuun ottamatta. Laskentamalli perustuu ensisijaisesti YTV-alueella tehtyyn jätetutkimukseen. Paperi- ja pahvijätteen määristä saadaan tietoa suoraan jätteen kerääjiltä. Jätteen käsittely on valvottua, luvanvaraista toimintaa, josta saadaan myös täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI-järjestelmän kautta. Tuottajavastuuorganisaatiot keräävät ja toimittavat tietoja tuottajavastuun alaisista jätteistä. Jätetilaston laadinnan laaturaportti julkaistaan web-sivulla osoitteessa

http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=/wastesstatistics/regulat/data_transmission/quality_statistics=detailed=Title.

Se sisältää keskeiset tiedot aineistoista sekä niiden käytöstä.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Jätetilaston keskeiset tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen vuosittaisessa Ympäristötilasto -julkaisussa. Tilaston mittausjakso on yksi kalenterivuosi. Jätetilastossa julkaistavat tiedot ovat lopullisia tietoja. Niitä voidaan kuitenkin muuttaa myöhemmin, esimerkiksi käsitteistön muuttuessa tai tietojen tarkentuessa. Muutoksista ilmoitetaan jätetilaston sivulla Tilastokeskuksen www-palvelussa. Jätetilaston julkistamistiedot

löytyvät Tilastokeskuksen julkistamiskalenterista verkko-osoitteesta
<http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

Tietojen saatavuus ja selkeys

Jätetilaston tiedot ovat saatavilla Tilastokeskuksen www-palvelussa osoitteessa
<http://www.stat.fi/til/jate/index.html> Lisäksi keskeiset tiedot julkaistaan vuosittain ilmestyvässä Tilastokeskuksen Ympäristötilasto -vuosikirjassa. Tilastotiedot raportoidaan kahden vuoden välein EU:n tilastovirastolle Eurostat:iin, jonka kautta tiedot päätyvät kansainvälisiin tilastotietokantoihin ja – julkaisuihin.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Jätteiden kertymät ja käsittelyt ovat saatavilla keskenään vertailukelpoisina taulukoina vuodesta 2004 lähtien. Jätetilastoinnin käsitteistö löytyy täsmällisesti määriteltynä jätetilastoasetuksen implementoinnin käsikirjasta (Manual on waste statistics), joka on saatavilla web-sivulla osoitteessa
http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=/wastesstatisticssregulat/manual_statistics.

Yhtenäisyys

Tilastoinnissa käytetyt kansalliset luokitukset ovat yhteensopivia eurooppalaisten luokitusten kanssa joko suoraan tai luokitusavaimen avulla. Luokitusten muutokset ja poikkeamat tilastointi- ja raportointikäytännöissä voivat aiheuttaa vaihtelua eri vuosien välillä tai vaikeuttaa tilastojen kansainvälistä vertailua.

Lisätietoja

Juha Espo 09 1734 3463

Simo Vahvelainen 09 1734 3457

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

ymparisto.energia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Jätetilasto - Yhdyskuntajätteen 2011, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3339 (pdf)*